

Ester : Neposlušná manželka	Jaroslav F. Pechar	4
Mládež ve sboru:		
• Léta malin nezralých skončila	Míriam Junová	5
• Lidský pastýř a místo, kde jsem vítána	Lada Plekker	5
• Jak jsem se dostala na mládež?	Olcha Richterová	6
• Mládež je to, co je v neděli	Pavel Groll	7
• Zkusili jste už?	Roman Mazur	7
• Anketa		8
O čem se v Diakonii (ne)mluví: Kdo jsem?	Veronika Brožová	10
e!BULVY	Šafářky	11
Uchu pro potěchu: David Crowder*Band	Tomáš Koutecký	12
Povídka: Trubka	P. P. Payne	17
Ježíšovy tituly: Mesiáš	Roman Mazur	18
Šimon, Eliška & babyboom: Dopis první	Šimon	19
Palach je naše lepší já; rozhovor	Roman Mazur	20
Za tajemstvím města s hodinami na Čáře	Lenka Juřenová	22
Syn stínu; recenze	Tereza Koláčková	24
Zlatá šedesátá; recenze	Ester Hubená	24
Vicky Christina Barcelona; recenze	Ester Hubená	25
Autor obálky: Poldislař		

BRATRSTVO VERZE 2009

Tomáš Groll

Vážení přátelé, je tu Bratrstvo 2009. Jako každá inovace, i nový ročník zachovává to dobré z předcházejících let a k tomuto osvědčenému přidává nové prvky.

Témata jednotlivých čísel se budou zabývat „neduchovnými stránkami naší církve“. V prvním čísle si vymežíme roli mládeže ve sboru a v následujících číslech se budeme věnovat například ekonomii a ekologii církve a sboru, správě sborových prostor, roli paní farářové, nebo činnosti našich sborů pro veřejnost. Sborového života se totiž netýká jen kázání biblického slova, ale i záležitosti světější, jako je třeba správa majetku. Biblické slovo však z Bratrstva nevymizí a ve formě zamyšlení bude zaznívat nejprve v souvislosti s knihou Ester, která, až bude vyčerpána, se přemění v lehce erotickou Píseň Písní. Biblické fejtony Cože, Bože? nahrazuje řada o Ježíšových titulech. Takřka beze změny zůstávají

zachovány recenze, Informatorium evangelicorum, Víkend za humny a Instantní programy.

Šachový kůň Mikiho Zařechtala v prosinci dořehtal, ale o „partnerskou“ rubriku nepřijdete. Pozorný čtenář před lety se zájmem sledoval, jak si Eliška se Šimonem dopisní formou vyměňovali zkušenosti z novomanželského života. Nyní do manželství obou hrdinů zasáhl babyboom. Novinkou ročníku 2009 je rubrika „O čem se nemluví“, která nás seznámí se skrytějšími stránkami práce Diakonie. Skryté stránky života evangelické mládeže a zvláště evangelických celebrit nám odhalí „E-Bulvy“. Ano, i do Bratrstva proniká bulvár! Naši externí redaktoři bulvární sekce vám sdělují: „Máme dostatek pepřného materiálu. Evangelíci, valte bulvy!“ Přesto doufáme, že Vás zaujmu i „nebulvární“ části Bratrstva. Přejeme příjemné užití. ■

Vršovická vodárna , www.chramy.cz – Vaše fotogalerie

Do nového roku malé zamyšlení nad tím, zda být, či nebýt.
Rozmluva Hamleta s Ofélií o jejím portrétu.

Said Hamlet to Ophelia,
I'll do a sketch of thee,
What kind of pencil shall I use,
2B or not 2B?

NEPOSLUŠNÁ MANŽELKA

Jaroslav F. Pechar

Kominklijke Bibliotheek, Den Haag, 15. století

Čtení: Est 1, 10-19

Scéna je rozehrána – opilý panovník se dožaduje příchodu manželky, aby se s ní pochlubil a ona odmítla. Důvod nikoho nezajímá. Na pořadu jednání jsou následky, ne příčiny tohoto skutku.

„Jak může vládnout 127 krajinám někdo, kdo si neudělá pořádek doma?!“ Tak nějak se to honí v hlavě opilým hostům a i když je král taktéž opilý, tak tento myšlenkový krok je mu docela jasný. Kdykoliv jindy by mohl nad zamítavou odpovědí své ženy máchnout rukou a pomyslet si: „Jo, ženský!“ a v klidu pokračovat v pití. Ale teď? Před zraky všech účastníků této velkolepé hostiny? Ne taková do nebe volající drzost nesmí zůstat bez trestu!

Král se obrací na rádce, aby snad nevypadalo jeho rozhodnutí jako svévole. A sedm perských a médských velmožů teď dumá. Ať si v hlavě převracejí paragrafy jakkoliv, těžko tam najdou zákon řešící jak se zachovat ke královně, když se odmítne nahatá ukazovat královým dvořanům. To ovšem není na překážku, aby se takový zákon vymyslel. A jak už tak zákonodárci někdy vymýšlejí zákony, tak i tento je (když slyšíme to, co bychom mohli nazvat „důvodová zpráva“) zcela odtržený od reálného života. Cožpak by jedna neposlušnost, navíc v této konkrétní podo-

bě, opravdu mohla rozvrátit perskou říši? Stojí snad celá říše na tak chatrných základech, že když se jednou králova manželka vzepře opileckému blábolení svého manžela, tak se všech těch 127 krajin odtrhne, či snad dokonce obrátí v prach a popel?

Ono i z hlav našich současných zákonodárců vyjde nějaké takové podobné rádobý duchaplné rozhodnutí, kdy se člověk nemůže zbavit dojmu, že si před jeho vymyšlením někdo pořádně přihnul. Může nám tak být tento okamžik ze života krále Achašveróše alespoň do té míry zprávou, že stav našeho zákonodárství není znamením blížícího se konce světa, protože hloupé zákony vydávali vládci co svět světem stojí.

Celá ta rádobý právnícká diskuse mezi opilým králem a opilými rádci není soudní proces. Je to maškaráda, ve které nikomu nejede o právo a spravedlnost, ale králi jde o to pomstít se manželce za ponížení, kterého se mu její neposlušností dostalo, a šlechticům jde o to, aby se králův hněv z nějakého důvodu neotočil proti nim samotným. Tento hněv je potřeba urychleně svést na nějakého příslovečného obětího beránka a nepřítomná Vašti je ideální hromosvod pro blesk královského hněvu. Už nikdy se nesmí před králem ukázat! To tak! To by ještě scházelo – a pokradmu si myslí asi tolik, že kdyby se třeba za pár dní ukázala a králí došlo, že byl opilý a že je to hezká ženská a že jí má vlastně rád, mohl by jí odpustit a hněv znovunastolené Vašti by dopadl na jejich hlavy. A to se nebude riskovat. Král chce ženskou. Hezkou ženskou a poslušnou ženskou – tak sem s ní! Jen ať to není Vašti.

Zákon je bezodkladně vydán a dal rozhodující ránu všem manželkám, které by se snad chtěly bouřit proti svým mužům. A nebo taky ne... No – myslím, že spíš ne. ■

LÉTA MALIN NEZRALÝCH SKONČILA

Miriám Junová

Když potkávám v kostele starší lidi, říkám si někdy, jaké to bylo dřív – jak asi vypadala jejich mládež? Kolik se jich scházelo? Podnikali spolu také další akce? Připravovali si program sami? A byli také na faráře tak drzí, jako jsme my dnes?

Něco znám od babičky – ráda vzpomíná na „sdužení“, jak se tenkrát mládeži říkalo. Teď jsem se na mládež ještě zeptala manželů Prokopových a paní Válkové (která chodila na mládež do sboru v Proseči) z našeho sboru v Čáslavi. Mládežnická léta prožili mezi 1944 a 1950. Všichni na mládež moc rádi vzpomínají – byly to pro ně nezapomenutelné chvíle, za které jsou dodnes vděční.

Scházelo se jich více než dnes – mezi 30 a 50. Ne v týdnu, ale v neděli navečer! Faráře si vážili, pro některé byl téměř kamarádem, pro jiné přátelská autorita.

Program byl nejdříve duchovní (připravený panem farářem), potom často diskuze (v po-

válečných letech se mluvilo hodně o aktuálních událostech, ale i historii, která se tenkrát nevyučovala) nebo přednáška. Poslední bod programu byl kulturní a zábavný. Na rozdíl od dnešní mládeže to nebylo jamování či sport, ale často recitace či hudba. Završila to společenská hra. Například tichá pošta, mrkaná (kterou jsme i my před pár lety rádi hrávali!), ... Kromě schůzek spolu vyráželi na cyklistické výlety, v létě chodili na pěší výlety po okolí. Také se scházeli se členy okolních mládeží na Dnech mládeže, jako my dnes. Chodili pravidelně do kostela na bohoslužby.

Měli to však těžší v tom, že po dokončení studií museli často odejít „do světa“ za prací, a jak pan Prokop napsal: „Léta malin nezralých skončila.“ Čas strávený ve sdužení pro ně byl silnou oporou pro život i víru a stal se „pevnou základnou duchovního života“. Rádi se i později, když to bylo možné, vídali. ■

LIDSKÝ PASTÝŘ A MÍSTO, KDE JSEM VÍTÁNA Lada Plekker

Do sboru jsem se již prakticky „narodila“. Díky rodičům jsem byla pokřtěna a stala se tak jeho součástí. Upřímně se musím přiznat, že jsem jako dítě nedělní bohoslužby moc nemilovala. Ve sboru, kam jsem s rodiči chodila, nebyla nedělní škola a kázání jsem ještě jaksi neuměla vstřebat. O to raději jsem chodila na setkání dětí, které postupně po konfirmaci přerostlo v setkání mládeže. Nevím, kdy jsem přesně zažila ten pocit poprvé, ale náhle jsem měla potřebu sama od sebe v neděli ráno vstát a jít do kostela. Už to nebylo proto, že tam prostě šli moji rodiče. Tenhle pocit je asi to, čeho si na sboru nejvíce cením. I když v současné době nejsem tak pravidelný účastník nedělních bohoslužeb, přesto vždy vím, že jsem vítána a nikdo mi ani slůvkem nenaznačí: „kde jsi byla minulou nedělí?“ Asi nemohu říci, co očekává mládežník od sboru, ale sama za sebe

očekávám (věřím), že sbor bude vždy schopen nabídnout tuhle prostou a ničím neomezenou jistotou – patříš mezi nás.

Co by byl sbor bez pastýře - faráře? Pravděpodobně žíznivé stádo. Setkávám se s různým hodnocením farářů - pochvalným i hanlivým. Vzpomenu-li na svou babičku, asi by si těžko představila, že farář se také umí rozcílit a občas mu uklouzne i to „ne úplně farářské“ slůvko. Jak jsem postupně ve sboru prorůstala z biblických hodin pro děti do setkání mládeže, uvědomila jsem si, že i farář je člověk jako každý jiný. A od toho se také odvíjí mé očekávání. Slevila jsem ze svých náročných představ a uvědomila si, že farář mě, stejně jako ostatní ovečky, dokáže dovést k napajedlu, i když občas projdeme blátem. Pak už je na nás, jak se svou žízni naložíme. Ale ten důležitý impuls dá „lidský“ pastýř. ■

JAK JSEM SE DOSTALA NA MLÁDEŽ

Olcha Richterová

Oklikou. V jedenácti mě rodiče dali na biskupské gymnázium do vzdálenějšího města. Bydlela jsem tam na internátě u sester salesiánek. Byl to takový rodný intr, sestry vychovatelky byly moc hodné a třeba před večeri se vždycky zpívalo a byla krátká modlitba. Doma nebyl věřící nikdo, tak to pro mě bylo všechno nové. Adventní zamyšlení se svíčkami na starých schodech, předmět religionistika, studentské mše. Leccos se mi líbilo, ale nemohla jsem například pochopit, proč rozvedená (a znovu vdaná) paní učitelka nemůže k přijímání. Vždycky tak smutně seděla vzadu. Asi v mých čtrnácti se taky konala v kostele vedle intru slavnostní primice. Byla jsem svědkem toho, jak naše sestry zdobily kostel, připravovaly pohoštění atd. – a pak vepředu stálo pět nebo šest kněží. Nějak mě tehdy zarazilo, že mezi nimi není vůbec žádná žena.

Mluvila jsem pak o tom se svým tátou, bylo to brzy na jaře a vyhrabávali jsme na zahradě starou trávu a mech. Moc jsme toho neudělali, opění o hrábě jsme povídali o církvích v okolí. Kam by se dalo zajít, kde bychom se mohli dozvědět něco o Bibli a víře... Chtěli jsme začít u větších církví, říkali jsme si, že tam je menší pravděpodobnost nějakých excesů.

Měli jsme celkem štěstí, v nejbližším městečku byl sbor ČCE s farářskou rodinou se dvěma malými dětmi a malou skupinkou konfirmandů. Já, táta a můj mladší brácha jsme se přidali. Dneska si říkám, že to pro ostatní mohlo být dost těžké, chodit na konfirmační přípravu se čtyřicetiletým pánem, který absolvuje přípravu křestní a pořád se ptá a tu hodinu protahuje. Mně to ale tehdy přišlo úplně normální. Zato bohoslužby mi zpočátku činily velký problém. Scházelo se jen pár lidí, hudba občas vázla, nerozuměla jsem církevní řeči (předtím jsem ještě byla moc malá, abych nad tím pořádně přemýšlela) a bylo cítit i osobní animozity některých členů sboru. Jezdili jsme tam na kole a vždycky cestou domů jsme to probírali.

Být sama, asi bych se nejen nerozhoupala začít někam pravidelně chodit, ale hlavně bych tam téměř určitě nevydržela. Takhle jsme si spolu vždycky popovídali o tom, co nám přišlo divné a třeba i smutné, a nějak jsme se přes to přenesli.

Po křtu jsem několik měsíců váhala, jak to s církví a vírou vlastně mám, ale pomohla mi další zkušenost. Na rok jsem odjela na další katolický internát, tentokrát do Německa. Tam už byly na rozdíl od české školy mše povinné (vychovatelé nás na ně v neděli i budili) a já si trochu líbovala v tom, že když ostatní klečeli, já stála (spolu s jinými evangelíky). Na druhou stranu tam nebyla žádná mládež, duchovní život tam vlastně vůbec nekvetl. O to víc jsem se zaradovala, když mě na nové škole v Praze spolužačka vzala do luteránské mládeže. Byli to slovenští vysokoškoláci a rozebírali témata, která mě zajímala. Zároveň to ale byla mládež, do které jsem jako česká středoškolačka tak docela nepatřila, cítila jsem se tam dobře, ale nebyli úplně moji. Rozhodla jsem se pak nazdařbůh jet na seniorátní sjezd mládeže. Viděla jsem plakátek v kostele, nikoho jsem tam neznala – prostě jsem se tam vydala. Líbilo se mi tam, bylo tam živo, veselo, a způsob, jakým se mluvilo o víře, se mi zamlouval. No a za měsíc už jsem začala z Prahy domů jezdit na přes pětadvacet kilometrů vzdálenou činorodou mládež, do níž chodil i jeden sympatický Richter :-)

MLÁDEŽ JE TO, CO JE V NEDĚLI

Pavel Groll

Nedávno jsme tvořili seznam mládeží v seniorátu na nový web pražské mládeže. Stala se zvláštní věc. Starý údaj, že se naše mládež schází ve středu večer v bytě faráře, nemohl být nahrazen novým, protože se mládež teď v týdnu neschází, a tak byla mládež smazána. Samotného mě překvapilo, jak mě to zaskočilo. Já tu přece stále jsem! Mládež, ze které jsem vyrostl, přece nemůže jen tak zmizet, když ti lidé pořád ještě jsou a chodí do sboru, účastní se jeho života a někteří z nich organizují dění v mládeži na seniorátní i celocírkevní úrovni. Nikdy jsme se nerozpadli. To už nejsme mládeží kvůli věku? Nebo jsme jí přestali být hned, jak jsme se přestali scházet?

Proč se u nás mládež neschází? Sociolog by asi řekl - stále stejná, málo měněná parta, která se už zná od dětství. Ale já jako hlavní vidím něco jiného. Zestárlí jsme, dostali jsme se na vysoké školy, někteří pracují a dokonce mají děti a prostě na to pravidelné scházení už není čas. Není to jen výmluva. Myslím, že mládež stále máme, jen ne-

má tu klasickou podobu. Nejsme mládeží, co se schází přes týden, ruší při bohoslužbách (pokud vůbec je v kostele) a jezdí všude možné na bujaré akce. Mládež může vypadat totiž i jinak. Neschází se přes týden. Sem tam se sejde při nějaké příležitosti. Už to není takový silný celek. Je to skupina jedinců, která se sem tam ráda vidí. Mládež při sboru x mládež ve sboru.

Mládež „jen“ ve sboru není takovou výkladní skříň, která by přilákala všechny okolo, ale občas se nedá nic dělat. A navíc i s takovouto mládeží se dá pracovat. Akce už nejsou tolik mládežnické, ale jsou propojeny s celým sborem. Možná bychom se měli zaměřit na takové mládeže. Dnešní mládežník je totiž na tom jinak než dřív. Musí studovat, učit se, ale i vydělávat – získávat praxi. Odchodem ze školy povinnosti často nekončí. Mládežníci se těší, až budou „jenom“ pracovat, musí vybírat, kam půjdou a kam ne. Nenuťme unavené lidi chodit za každou cenu na mládež. Mohou jí být i tím, že v neděli v kostele jsou. ■

ZKUSILI JSTE UŽ?

Roman Mazur

...v prosinci nebo v lednu připravit pro schůzi staršovstva - „správné rady“ sboru - návrh rozpočtu aktivit mládeže pro příští rok?

Do tohoto návrhu je možno zařadit např.:
 - příspěvek pro sborové účastníky podzimního Sjezdu mládeže, např. šesti lidem po 300 Kč, tedy 1.800 Kč
 - příspěvek na zakoupení nových stolních her, které budou k dispozici na sborové akci mládeže i rodin, např. 1.500 Kč na Scrabble a Carcassonne
 - příspěvek na úpravu sborové klubovny, ve které se schází mj. mládež, např. 4.000 Kč na vymalování svépomocí, 500 Kč na nové nástěnky, 1.000 Kč na nové záclony,

4.000 Kč na nové skříňky, kde budou uloženy stolní hry...

Tento rozpočet mládeže je vhodné sloučit po konzultaci s učiteli a učitelkami s rozpočtem Nedělní školy. Pro Nedělní školu se nakupují např. pracovní listy, psací potřeby, materiál na kostýmy a kulisy vánočního divadla, finance na vánoční nadílku pro děti a mládež atp. Společně „lobování“ je pak ještě výraznější!

Naprostá většina staršovstev se dobře připraveným a přehledným rozpočtem bude vážně zabývat. Většina staršovstev peníze pro děti a mládež vyčlení! Kolonku „Výdaje na práci s dětmi a mládeží“ totiž nebudou považovat za nadbytečnou! ■

CO VÁS V MLÁDÍ DRŽELO V PARTĚ?

Tomáš Hubáček, muzikant a režisér

V hlavě mi zní dvě písničky: „je to práma chvíli být mezi svýma“ zpívá Karel Plíhal a Radúza dodává „na věky sám nejsi nic“. A tak to je, v mládí i ve stáří.

Marta Kellerová, výtvarnice

Radost ze setkávání a poznávání druhých lidí. Možnost něco dělat a prožívat společně s nimi.

Miroslav Gabriel Částek, herec, člen laického sdružení sv. Dominika

Podobné uvažování a společný cíl: v 50. letech, kdy jsem dospíval, jsme se chtěli dostat do Ameriky.

Čuñas (František Stárek) bývalý disident a vydavatel časopisu Vokno:

V mém případě není zcela namístě mluvit o partě, spíše šlo o otevřené společenství nebo paralelní polis. Tmelem, který nás držel pohromadě, byla zejména směs zbesilosti a pokory,

sounáležitosti ve vzdoru, ale i subkultur- ní prožitek svobody. Výsledkem pak byla přátelství „až na kost“, prověřená léty šikany i kriminálu, žití v komunách, které byly rodinou i domovem, a kde bylo samozřejmostí chtít víc pro druhé než pro sebe, dávat víc než brát, a hlavně vztah ke svobodě podmíněný zodpovědností.

Džamila Stehlíková, ministryně pro lidská práva a menšiny

Kamarádství a mezilidské vztahy.

Lister, 3. technik kosmické lodi Červený trpaslík

Noo... s partou jsme dělali různé věci, třeba jako kluk jsem v Liverpoolu chodil sklízet. Sklízeli jsme auta.. Ale většinou jsme se někde bavili. To víte, pařba a flink chtěj celého člověka. Ale nejlepší to bylo s mojí první kapelou - „Degen a spol.“ Jeden z prvních hitů, co jsem napsal, se jmenoval „Ohm“. Fakt jsem si byl jistej, že to rozjedeme, že budu rocková hvězda. Já byl takovej vůl!

Jiří Vlček, člen COMu

V mládeži mě nejprve držely vzájemné vazby s kamarády, které jsem tam našel (což byli vlastně nakonec všichni), a pak také Duch svatý a jeho nepřetržitě vanutí, které ty vztahy potvrzovalo. A nebo to bylo naopak? :-)

**Všeliká mládež
Brno**

V partě mládeže mě drží stejné životní nasměrování, stejný životní základ, vzájemné blízké vztahy mezi námi a příslib vždy dobré zábavy. (22 let)

Univerzálním spojovacím článkem je pivo. Pokec u pivka je vždy příjemný. Akorát to má tu nevýhodu, že se člověk ráno probudí pokosený na retychu a neví, jak se tam dostal. (21 let)

Stejný zájem/zájmy, podobný pohled na svět.

Lidi, společné zážitky, humor party, pouto sounáležitosti. (26 let)

Kamarádství, společné zájmy, společná zábava. (26 let)

Nic, budu-li chtít, odejdu. (20 let)

Drogy. (24 let)

V partě mě drží kamarádi, společné zájmy a přesvědčení, příjemná atmosféra (21 let)

Je to skupina lidí, která má společné zájmy a ve které jsem brán jako člen – rovnocenný člen. Mám tam své přátele, kterým důvěřuji a na kterých mi záleží. (22 let).

Otázka příště: „Proč má/nemá stát financovat církev?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 23. 1. 2009

CO OČEKÁVÁ SBOR OD MLÁDEŽE

Aleš Mostecký

Inzerát z nejmenovaného církevního časopisu:

Farní sbor ČCE v ... HLEDÁ MLÁDEŽ, která by splnila následující požadavky:

- bylo jí hodně (alespoň tak 10 až 15 osob)
- pravidelně se účastnila bohoslužebných shromáždění sboru a nesedávala při nich na kruchtě
- scházela se ve svém sdružení a projevovala zájem především o biblickou část programu
- zapojila se do pěveckého kroužku anebo nacvičovala písně k obohacení bohoslužeb
- četla pravidelně Písmo, třeba za pomoci příručky Na každý den, a „svůj“ časopis Bratrstvo
- učila v nedělní škole, pomáhala nacvičovat vánoční hru
- zapojila se do práce v křesťanské službě

- jezdila na brigády, seniorátní akce pro mládež a celocírkevní kurzy a sjezdy
- uvažovala o práci v Diakonii ČCE anebo o studiu na Evangelické teologické fakultě, kde by se připravovala na službu kazatelů a kazatelek
- nevymlouvala se na studijní povinnosti a na jiné záliby, kvůli kterým se nemůže některých výše zmíněných činností života církve účastnit
- ale naopak by svým příkladným životem ukazovala cestu víry i svým vrstevníkům a spolužákům, které by zvala a přiváděla do našeho sborového společenství
- zapojení do služeb spojených s úklidem kostela, sálu a kanceláře vítáno též

Jste trošku vyděšeni? Že tohle všechno přece není možné splnit? Že jsou to přemrštěné požadavky? Že to tak ani nikdy snad nemohlo fungovat, dokonce ani v době mládí nejstarších členů sboru, kdy svět prý nebyl tak špatný jak dneska? Že přece nikdo není takhle ideální? Dobrá. Tak to tedy vezmeme úplně z opačného konce. Nesplňujete snad ani jednu z podmínek Farního sboru ČCE v ... ? Pak to je vážný důvod k zamyšlení.

O ŽENÁCH A MUŽÍCH TROCHU JINAK

Veronika Brožová

Denní stacionář Človíček Diakonie Česko-bratrské církve evangelické – středisko v Plzni.

Slečna Kateřina:

23 let, menší plně postavy, společenská, veselé povahy, se zájmem o přírodu a středně těžkým mentálním handicapem

Pan Pavel:

22 let, statné plnější postavy, spíše uzavřené povahy, se smyslem pro humor, se zájmem o administrativní práci a středně těžkým mentálním handicapem

Pan Luboš:

20 let, štíhlé sportovní postavy, družné povahy, s hezkým vztahem k dětem, zájmem o sport a mužské práce, se středně těžkým mentálním handicapem

Pavel kamarádí s Lubošem. Chodili spolu do školy. Vzájemně se docela dobře doplňují: Pavel umí číst a psát, je klidnější, Luboš zase akčnější, zato trochu výbušný.

Kateřině se Pavel líbí. Chtěla by s ním chodit. Pavel chce také. Lubošovi se to ale nelíbí. Nechce se o Pavlovu přízeň dělit. On sám také holku nemá, tak proč by měl Pavel. „Chlapi maj bejt spolu, maj dělat chlapský věci!“

Pavel neví, co má dělat. Na jedné straně by chtěl být s Kateřinou, chtěl by ji obejmout, ochraňovat ji. Na druhou stranu nechce přijít o přátelství s Lubošem. A potom, on se vždycky tak rozčílí, co když mu jednu ubalí? Triatřicetiletý pan Milan z chráněného bydlení má jiný problém. Chodí již nějaký čas se slečnou Štěpánkou, které je 24 let. Mají se rádi a chtěli by spolu „mít sex“. Jsou oba fyzicky zdraví a lehký mentální handicap není důvodem k tomu, aby nemohli prožít lásku naplno. Milan ví, co se má dělat (viděl to ve filmech a časopisech), také ví, že se musí chránit. Co ale neví je, jak s prezervativem zacházet. Ze psaného textu to nechápe, spolubydlící z bytu mu také nedokáží poradit a v práci se ptát nechce. Chlapi

by se mu smáli, že ve svém věku ještě nemá žádnou zkušenost.

Proto se obrací na pracovníky služby, stejně jako Pavel.

Diakonie ČČE – středisko v Plzni se snaží v tomto směru své pracovníky vzdělávat, aby si byli schopni s těmito situacemi poradit.

Ani Pavel ani Milan se nemusí bát, že budou jejich potřeby a problémy smeteny ze stolu či dokonce zesměšněny.

Co tedy budou pracovníci dělat?

1. je ujistí, že je v pořádku mít takové starosti a touhy, protože to patří k životu.
2. nabízí osvětu, jejíž témata jsou:

- vlastní tělo a péče o něj
- role a odlišnosti mužů a žen
- jak se k sobě správně chovat
- vztahy (oddělení přátelských od intimních kontaktů)
- zdravý sexuální život a jeho bezpečí
- normy a hodnoty
- umět se bránit (Mohu říci ne, když se mi děje něco, co nechci? A jak?)

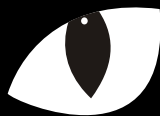
Probíhá cíleně, ve skupinkách či individuálně, respektuje potřebu uživatele, nepředbíhá jeho připravenost, je prováděna srozumitelně pomocí obrázků, her, scének, předmětů, pracovních listů, provázené konkrétním slovním výkladem. Je rozložena do celého roku a provádí ji školený pracovník. Proč toto a takto?

Protože lidé s mentálním handicapem mají potíže s abstrakcí, a tak se tyto informace pro ně stávají v běžném životě nedostupnými. Se srdcem ovšem problém nemají.

Pavel chodí s Kateřinou a zbývá mu čas i na Luboše. Ten je spokojený a nechává dvojici její prostor. Milan začal chodit na osvětu i se Štěpánkou. Teď již vědí o něco víc než na začátku.

Věřte, já u toho byla. Je to krásný pocit, sledovat velké úspěchy malého všedního dne. ■

HOROSKOP NA ROK 2009

Šafářky

Kozoroh (22.12. až 20.1.): Zpřímá chodte, pozdvihněte hlavu, i když pro vás vavřín neroste, nechte mocným moc a slavným slávu, o jejich se přízeň neproste.

Vodnář (21.1. až 20.2.): K útěku-li z boje chytrost radí, holubičí mějte prostotu. Opatrní buďte jako hadi, nezběhněte z cesty k životu.

Ryby (21.2. až 20.3.): Neusněte, ať vejdete zítra v zemi novou, v zaslíbenou vlast. Nocí ať vás vede příslib jitra, vládou temna nenechte se zmást.

Beran (21.3. až 20.4.): Víra se dnes nenosí, jinou módu znáš. Peníze a úspěchy vždycky uvítáš. Předplatíš si blahobyt, nacpeš ledničku - z marnosti tak dostaneš čistou jedničku.

Býk (21.4. až 21.5.): Ženeš se zas dopředu, přidáš plný plyn a pak, když jsi tam, co chtěl jsi být, prázdný klopiš zrak.

Blíženci (22.5. až 21.6.): Bez fára a bez vily nemáš úroveň, co tě v mládí učili, na to zapomeň. Celý svět už věří teď v tele zlacené. Dáš jim na to odpověď: ne, ne, ne.

Rak (22.6. až 22.7.): Hřichy tvý tě jednou doženou, zkoušíš spálit mosty za sebou. Všecko zlý v duši dál si vláčíš tmou, hřichy tvý tě jednou doženou.

Lev (23.7. až 22.8.): A vinný kmen zas vydá plody své a nastanou ti časy pokojné. I nebesa rosou zas svlaží zemi tvou. Jen nemiluj přísahu falešnou.

Panna (23.8. až 22.9.): Když jít máš přes vody a nikde opory, přec nemusíš se bát, přec nemusíš se bát.

Váhy (23.9. až 23.10.): Nejen pátek nešťastný je den, proto zůstaň doma, nechod ven, zůstaň doma, zůstaň v bezpečí. Nech si v klidu růžový sny zdát, tam za dveřma není o co stát, vítr venku zdraví nesvědčí.

Štír (24.10. až 22.11.): Je to pocit fajnovej, když má tě někdo doopravdy rád, na tohleto bacha dej, pak nemusíš se fůry věcí bát.

Střelec (23.11. až 21.12.): Neskládejte v mocných naději, v síle jejich, která skály láme, ochabne dřív nebo později, nedoufejte v zdání, které klame.

DAVID CROWDER***BAND**

Tomáš Koutecký

Vznik a počátky kapely

Stejně jako hodně jiných amerických křesťanských kapel, i David Crowder*Band vznikl ze skupinky vedoucí chvály ve svém sboru. On jí popravdě i tak trochu zůstal, a to v baptistickém sboru na univerzitě Baylor ve Waco ve státě Texas. Jak už název skupiny napovídá, jejím hlavním vedoucím je David Crowder. Ten společně s Chrisem Seayem založil univerzitní sbor poté, co si uvědomil, že více než polovina studentů křesťanské univerzity nenavštěvuje žádné shromáždění. V tomto sboru se stal David vedoucím chval, nejprve převzatých, časem i vlastních. To bylo v roce 1995.

Skupina následně nahrála a vydala dvě CD, Pour Over Me (1998) a All I Can Say (1999), dostala se do širšího povědomí a začala dostávat pozvánky na festivaly.

Hudební styl

Proč se ale zmiňovat zrovna o této chválící kapele, když především v Americe má téměř každý větší sbor svou vlastní a každá druhá vydává CD? Jednoduše proto, že styl a celková hudební tvorba David Crowder*Band je unikátní. V nástrojovém složení se kromě klasických prvků (kytary, na nichž jsou skladby dost často vystavěné a jsou celkově výrazným prvkem; basa, bicí, piano) objevují také teremin, keytar, banjo, mandolína, housle, ovladač ke Guitar Hero a David Crowder*Band se nebrání ani využití elektronických prvků. Neobvyklé jsou jejich chvály i svými texty. Úsloví, že v jednoduchosti je síla, v tomto případě platí naprosto dokonale. Ač jsou texty písní a chval ve většině případů poměrně jednoduché, rozhodně nejsou jednotvárné a obsahují velkou hloubku. David si často hraje se slovy a dokonale využívá jejich obsah. Ukázka z písně Revolutionary Love to dokazuje:

Desperation leads us here / Leads us here /
Illumination meets us here / Meets us here
/ Revelation brings us here / Brings us here
/ Restoration frees us here / Frees us here...
(Zoufalství nás přivádí / nás přivádí / Zář nás

tu potkává / nás potkává / Zjevení se nám dostává / nám dostává / Obnovení nás osvobozuje / nás osvobozuje...)

Tvorba

Jak už bylo řečeno, prvními alby skupiny byla alba vydaná ještě nezávisle, Pour Over Me a All I Can Say. Dalších šest alb, včetně živých nahrávek z koncertů, vydala skupina s vydavatelstvím sixstepsrecords/Sparrow Records. V roce 2002 to bylo album Can You Hear Us?, o rok později album Illuminate a v roce 2005 album A Collision, které přineslo zajímavé hudební ozvláštňení v podobě kombinace klasického worship stylu s folkem, bluegrassem a elektronickými prvky. Ve stejný den, kdy bylo vydáno album A Collision, se objevila skladba skupiny nazvaná Turkish Delight (turecký med) na CD kompilaci inspirované filmem Letopisy Narnie, spolu s dalšími skladbami křesťanských umělců. Posledním studiovým albem je album Remedy z roku 2007. Skupina vydala také několik EP nahrávek, nejvýraznější je pravděpodobně album remixů z alba A Collision, Sunsets&Sushi (2005). Posledním albem je pak nahrávka koncertu z turné skupiny k albu Remedy, nazvané Remedy Club Tour – Live (2008).

Rada závěrem

Pokud někdy budete mít to štěstí a potkáte se s Davidem Crowderem, prosím, nelekňte se... ;-)

ŘADA OBRAZY

Pavel Jun

Tento rok se spolu s instantními programy podíváme na některé slavné obrazy. Budeme mluvit o tom, co zobrazují, i o tématech, která otevírají.

Při přípravě programu je potřeba udržet diskuzi, aby každý účastník mládeže do ní byl zahrnut, a zároveň se držet tématu. Neopravujte nikoho, že říká nesmysl, nediskutujte spolu. Nejde o to najít jednu správnou odpověď. Obraz nás má vtáhnout s tím, jak to právě vidím, a poponést dál. Diskuse ten proces zastaví a zne-možní.

Držte se naznačených otázek, můžete modifikovat dle situace. Základní otázky jsou napsané velkými písmeny, možné odpovědi kurzívou, informace, které jsou pro obraz důležité a ke kterým vede a které by měly zaznít jako poznámky k odpovědím jsou šedě podbarvené.

Pomůcky: Připravte pro mládežníky nakopírované obrázky, potom jim je rozdejte a mluve o nich. Pokud máte zájem, můžete si obrázek stáhnout na <http://www.evangelnet.cz/materialy/mladez/programy/instantni/>.

STVOŘENÍ ČLOVĚKA

Pavel Jun

Rozdejte nakopírované obrazy M. Chagalla a ptejte se:

A) CO JE NA OBRAZU? Může se ozývat: *Slunce, dva lidé. Jeden spí, nebo je mrtvý, nebo zraněný, druhý ho nese.* Mrtvý nebude, ten, kdo ho nese, se netváří provinile, nebo smutně.

B) KDYBYSTE MĚLI ŘÍCI, CO SE TAM DĚJE, JAK TO NA VÁS PŮSOBÍ, CO BYSTE ŘEKLI? Možností je jistě víc. *Někdo je moc unaven a druhý ho nese domů. Vypadá to, jako kdyby utíkal rychle. Nakloněn, nohy jako když utíká.* Není to únos? Jako kdyby někdo někoho vysvobodil a odnášel ze zajetí. Ohlíží se – jak? Jakoby se obával pronásledování? (Neutíká za mnou někdo?) Nebo se vám zdá, že v tom ohlédnutí je něco jiného? Jako kdyby se tam vzadu chtěl někoho na něco zeptat? Nebo je to takový ten „poslední pohled“ (pro vzpomínku) – *jako když navštívíte rodný dům, a pak se vrátíte pryč, tak se ještě jednou ohlédnete* – abyste si zapamatovali, a co všechno vám proběhne hlavou, nebo když někdo odjíždí vlakem pryč, a vy se za tím vlakem ještě díváte... (Není to „vrah a nechce se zbavit oběti“? Vrah by se neohlížel v tuhle chvíli.)

C) O CO TAM JDE?

Obraz má jméno. Je to „stvoření člověka“. Genesis 2,7. Překvapilo vás to? V Genesis je taková dost „řemeslnická představa“. Bůh jako na písku si „uplácá člověka“ jako bábovičku. Tady jinak. Lepší obraz (biblicky) než Dürer, Michelangelo. S člověkem je to nějak složitější, než aby byl takové „oživené monstrum“. „Golem“. Jak je to s člověkem? Dotýkáme se něčeho „stěžejního“.

Je to „stvoření člověka“, ale jsou tam dva lidé. Jak by to mohlo být? Buď to je Adam a nese si domů Evu (jak ženich nosívá nevěstu přes práh), ale když se podíváte lépe, zjistíte, že ten, kdo spí, je Adam a ten, co ho nese – bude tedy asi anděl.

D) JAK JE NA TOM ADAM? *Adam – nic neví. Spí. Sní. Bude se muset probudit.* Postavit na vlastní nohy. Ale teď je nesen. Takhle začíná život. Nic neví. Sní, spokojeně. Ten druhý – to je „někdo od Boha“. „Anděl“. Doslova posel, poslíček.

E) Zajímá vás něco na něm, zaujalo vás něco na něm? PROČ SE NEDÍVÁ DO-PŘEDU? *Ohlíží se.* Jako by se ptal: fakt, do té tmy ho mám položit? Teda, Bože! Jak tohle myslíš? Ohlíží se – udržuje spojení s Ním. Aby bylo jasně vidět jeho tvář. Proč utíká: už abych to měl za sebou a mohl se vrátit? Nebo – je to pořádný kus cesty – z nebe na zem, abychom to stihli. Nebo...

To „místo určení“ je dost tmavé. Proč to namaloval Chagall tak?

Je hodně stínů na zemi. Například? Zatmění myslí, srdce. Těžko řešitelné situace. Smrt. Vína. Bolest zatemňuje výhled... Zapomínáme. Ztrácíme.

F) JAK JE TO SE SVĚTLEM?

Na obraze nejprve: Je „shora“, je tam slunce. Jsou tam písmena. Jhvh. Bůh. Nebe. A kde ještě? To světlo sluneční „ulpi“ na oněch obou postavách. I na člověku. Přestože všechno okolo je ve tmě, ty dvě postavy jsou tak „sluneční“.

Pořád a pořád. Neztratí se ve tmě. Neztratí se, nesplyne, vyčnívá... Pamatuje si... To je ta věc! Adam tomu třeba nebude rozumět. Prožil to „jen ve snu“, jen ve spánku (starý židovský mýtus vypráví o tom, jak Michael snese Adama s nebe a nechá mu prožít ve snu „spasení“). Bude to mít jen jako sen třeba. Nebude o tom moci, umět pořádně mluvit. Ale „nezapomene na to“. Ani ve chvíli nejhlubší tmy. (To je důvod toho „vzpínání se ke slunci“.) Pramen Touhy.

Pokuste se shrnout:

To jsem já. Vynesen z nebe... Výsadek, vysazen...

(To se děje každým narozením taky. Vynesen z nebe matčina těla. Byli jsme zajedno, byli jsme „u sebe navzájem, nebylo jasné, kde jsi Ty a kde jsem já, prolínalo se to, nemusel jsem mít strach, necítil jsem vinu, nebylo mezi námi kus cesty, nebylo potřebí „přes tu vzdálenost“ něco doručovat, vzkazovat, hráli jsme se navzájem...). A teď jsem vysazen z nebe.

A to bez jeho vědomí. Sám o tom nerozhoduje.

Můžeme si udělat resumé? Co se nám tu o člověku připomnělo?

Člověk je vyneszen z nebe. Je taky ve tmě, sám, v pustině. Člověk musí do tmy. Do samoty. Do pustiny. To je jeho úděl. (Prý to je také „podstata gnóze“.)

Ale na druhou stranu si „pamatuje“ nebo „sní“ o ne-samotě. O spolubytí. A světle. To je sen, kterého se nezbaví. Nezapomene se to. Máme to v sobě jako Touhu.

To je pramen té Touhy, která často nerozumíme. Ale která nás vede, někdy žene, někdy kroutí, nenechá nikdy dlouho být – když nevím, co s ní, kde se vzala, po čem se vztahuje. Nosíme ho na srdci, za víčky... Je pramenem trpkosti a také radosti.

Tedy: jsem já a jsi Ty (je „ne-já“). Víím to. Mezi mnou a tebou je kus cesty. Jsme prostě tak: „ve vztahu“. „Na distanc“. A přesto ne naprostá samota. Sám a ne-sám.

Sám a s touhou po Tobě. To je situace...

Překonáme někdy tu samotu? Nikdy docela? I když se objímáme s blízkým člověkem, i pak jsme kousek od sebe. I jindy, když už se zdá... Je orgasmický zážitek. Popsat se dá jako zrušení základní struktury vnímání: subjekt-objekt. Já-Ty. Na různých rovinách. Sex. Zmatení vědomí drogou, uchvácenost přírodou, davová psychóza, sugesce, muzika...

Ale jen částečně, na chvíli, pravdivě nebo nepravdivě, a nikdy ne definitivně. (Pak bývá smutno, když je to bez lásky, tak hodně smutno).

Pramen Touhy se zde dá pochopit. Je to Touha po slunci, Bohu, po ženě, muži, po blízkosti, (i strach z toho) je touhou po zcelení. Po nebi. Po sjednocení.

Mezi nebem a zemí, mezi mnou a Tebou, mezi člověkem a Bohem bude prostor, který člověk nepřekoná. (Na to jsou specialisté: andělé. Možná jejich služba taky vážne, jako ta naše poštovní. Možná je nedokážeme přijmout, odmítneme přijmout „doporučenou zásilku“. „To není pro mě“. A křesťané mluví v této souvislosti o Kristu.)

Tedy: Není a nebude to jen tak, být člověkem. Být sám – a nebýt sám. Dokáží přijmout tu „vztahovost“, vzájemnost? Když se nám neztratí ten „první sen“. Když nás nebude děsit, týrat, v noci budit.

Snášen z nebe. Šetrně. Jemně, s láskou a pro lásku. Když pro tu šetrnost uchováme smysl. (A možná i o lásce bychom se tu mohli něco naučit. Nechává druhého „být“. Nespoutává, nepohlcuje, nezmocňuje se ho, neznásilňuje... „Nevlastní“. Jako rodiče děti musí pustit..., a v každé jiné opravdu-lásce je to tak – „pro příběh“... Musím tě „pustit do svobody“.

To je jeden z největších paradoxů v našem životě: Abych mohl s tebou být, musím „tě nechat být“. Není to zapuzení (to se člověk odvrátí...).

Tedy: když se ptám někdy, co že je to se mnou, že se cítím tak, jak se cítím, a dělám to, co dělám? Máme všichni něco jako „nebeský syndrom“. Vynesen z nebe. Toužím po návratu.

Otištěno v Bratrstvu 1924

Neoznamujte předem thema na tuto schůzi. Řekněte, že to bude překvapení. Zvážíte zájem.

Týden napřed do zapečetěné obálky vložíte théma s případnou k němu otázkou a rozdáte několika členům s podotknutím, aby žádnému o tom neříkali. Připojíte do obálky svoji žádost, aby dotyčný člen při příští schůzi udělal 3-5 minutový proslov na vloženou otázku. Otázky budou číslovány tak, aby jeden po druhém bez volání mohl brátí účast.

Thema by bylo: Jakým sdružením bych si přál, aby naše sdružení bylo. Po jedné nebo dvou úvodních písních a modlitbě přečte vůdce Řím. 12, 6-17 a krátce uvede některé krásné křesťanské ideály a přání v tom obsažené, které mají vztah pro sdružení. Pak uvede, že mají snad i jiní z kroužku některé ideály a přání pro naše sdružení. Postupně nyní ná-

sledovati budou proslovy na otázky dříve rozdané.

Jakým bych si přál mítí naše sdružení – po stránce:

- 1) organizační
- 2) společenských zábav a společenského života
- 3) opravdového bratrství
- 4) opravdovosti a vyspělosti mravní
- 5) vyspělosti duchovní a náboženské výchovy
- 6) sociální práce
- 7) poměru k církvi
- 8) finanční
- 9) tělovýchovné
- 10) abstinence – čistého mluvení a jednání

Nechť se také jiní o tom rozhovoří, bude-li čas. Vůdce nebo předseda na konec pak shrne tato přání a proslovy v jeden celek a vybídne k jejich uskutečnění.

TRUBKA

P. P. Payne

Obrovská hala se zaplňuje studenty. A já zapomněl poznámky. V tom chvatu. Budu tedy muset improvizovat. Ty melouchy mi byl čert dlužen. Studenti za dřevěnými škamnami posedávají systematicky střídavě jako figurky z dámy. Budeme hrát dámu. Nebo vlka a ovce. Zadní řady připomínají visuté balkony divadla. Sín je plnější než kdykoli jindy. Mé přednášky jsou proslulé, měl bych být konečně spokojen. A já zapomněl poznámky! Sepisoval jsem dlouho do noci, až jsem usnul za

stolem. Teď musím hovořit spatra. Mnohdy to šlo, ale dnes, když nemohu nemyslet na mrtvého? Snad ten hluchoněmý ... snad nic neřekne. Snad se od něj nic nedoví. Je přece hluchoněmý. Nic

nechápe jako já. Ale já musím přednášet. On je prostě hluchý a němý, má klid. Jaké mám téma? Vztah mezi fyzickým a etickým. Vždyť ne sluch, ale zrak je tím smyslem, kde se obojí prolíná. A to bude má výchozí teze: svět je takový, jaký se nám jeví, a jeví se nám v závislosti na našem jednání. Je to začarovaný kruh. A nikdo ho neodčaruje. Nevzal jsem si poznámky, protože zavolali: „Doktore, potřebujeme jednu diagnózu, pro vás je to maličkost.“ Pustil jsem poznámky z rukou, jak už to bývá, vzal sluchadla a šel. Aneb jsem je někde vytrousil, když jsem hledal sluchadla. Pořád něco hledám. Je to začarovaný kruh. Kde jsou teď, moje slucha-

dla? Asi jsem je strčil do lavice. Nenápadně se tam podívám, jako že hledám papíry. Ne, nejsou tam. Asi zůstala u hluchoněmého. Ale co by dělal hluchoněmý se sluchadly. Třeba by něco zaslechl. Ne, to je hloupost. Fonendoskop nikoho nezachrání. Je tu jen pár tužek, noviny a dýmka. Ruský se fajfka řekne trubka. Svět je takový, jaký se nám jeví. Je třeba rychle stanovovat diagnózy. Stanovil jsem. Tam v tom bytě, kam mě zavolali. To je fyzikální záležitost. Teď mají

přijet havrani. Možná ale mrtvý nebyl mrtvý. Co když jsem se spletl? To by byla záležitost etiky. Ach, kdybych si tak mohl dát trubku a nepředvádět se tu. Poslouchají, naslouchají, jako by měli nenápadná sluchadla, naslouchají mým myšlenkám.

Ale ještě neznají mou diagnózu. Škoda, že to není jen sen! Ten můj mrtvý je příliš živý. Živější než zástup studentů. Pošlu Jednoho pro popelník a dám si trubku. A kdo si bude chtít zapálit, může taky. Vždycky jsem zastával větší míru svobodomyšlnosti na akademické půdě. Snad jim neotevře ten hluchoněmý domovník. Připadám si jak hluchoněmý. Jako by nade mnou zatloukali rakev? Studenti buší svými klouby do lavic. Poslední dobou netleskají, jenom buší. Tyhle zvyky k nám přišly z cizích univerzit. ■

Ilustrace: Kateřina Kabešová, výtvarnice

MESIÁŠ

Roman Mazur

Každý z jeho nových přátel to proroc-
tví evidentně znal. Jen pro muže, který
si říkal Neo, bylo neznámé. Ano, říkali to
mnozí a potvrzovala to i Vědma – ta, která
dokázala číst znamenání času: Jednou se ob-
jeví Vyvolený a přivodí rozhodující zvrat
v boji proti strojům. Ty zotročily náš svět.
Využívají nás lidi jako levné baterky. A při
tom nám do hlavy přehrávají virtuální svět
jménem Matrix – abychom sebou jako ty ži-
vé baterie moc nešili. Právě Vyvolený však
zvrátí osudovou katastrofu. S ním přijde
nový začátek...

Člověk je zároveň největším pozhnáním
i největším prokletím našeho světa. Vět-
šina nás je tak nějak normální, ale někte-
ří jsou výjimeční. Největší lidské zrůdy za
sebou nechají vzpomínky milionů těch,
kterým zdevastovali životy. Ti nejlepší se
připomínají jako Hrdinové, Osvoboditelé,
Tatíčkové, Otcové zakladatelé, Zachrán-
ci... Obstáli v osudových okamžicích své

země nebo celého světa.

I staří Izraelci dobře znali naději, že jed-
nou přijde On – Vyvolený. Říkali mu Mesiáš
– Pomazaný. Totiž – když měl tehdy někdo
plnit nějaký větší úkol od Nejvyššího, byl
k tomu pomazán. Kněz mu na hlavu vylil
drahý olej, modlili se za něho a žehnali
mu. Většina těchto mesiášů hrála ovšem
role spíše záporné. Přestože byli řádně po-
mazání! Proto to budou jednou samotná
Nebesa, která zasáhnou, a pak povstane
On – Mesiáš, Vyvolený Boží.

A pak se to stalo – nejprve nesmírně za-
jímavě kázal. Když jste ho slyšeli, Bůh se
zdál být tak blízko! Pak uzdravoval. Prová-
děl exorcismy. Rozdával chléb, víno a ryby
a neubývalo! A nakonec přinesl tak velkou
oběť lásky, že to Bůh nemohl nechat jen
tak. Zavolal ho k druhému životu ve svém
království. A ti, kteří mu důvěřují, ho bu-
dou následovat... Ano, byl to On, Vyvolený
Boží – MESIÁŠ. ■

křížovka

...*(viz tajenka)* není opak víry, je to jeden z prvků víry.

Paul Tillich, teolog (1886-1965)

1	2	3	4	5	6	7	8	9

- jméno učedníka (Skála)
- zvíře
- jméno Samuelovy matky
- bylina ke kultickému
očišťování ve SZ

- mělké místo řeky
- císař, který neměl rád křesťany
- syn Rúť a Bóaze
- podivné slovo z Žalmů
- zlatá soška z pochodu pouští

DOPIS PRVNÍ

Šimon

Milá Eliško!

Už jsme vás neviděli celou věčnost - nebo mi to aspoň tak připadá. Musíte se přijet na nás podívat. Pamatuju se, že jsem se Tě styděl zeptat, jestli si můžu pohladit břicho. A pak až to, jak jsem si vás fotil v porodnici, jak jsme byli jednou na návštěvě (Markétka snědla celý polárkáč během doby, kdy jsme byli na procházce, a pak jí bylo ouvej, ale pochvalovala si, jak byl dobrý, než zas letěl ven...). Jáchym sotva držel hlavičku zpřímá u táty na bříše a strašně jim to spolu slušelo a Barborka, ještě v bříšku, kopala jak divá. Moc jsem vás tenkrát obdivoval, jak dobře vypadáte, jak jsi svěží, usměvavá, obratně a jistě zacházíš s miminkem.

O Karlovi jsem věděl, že usíná cestou do práce a z práce, ale nějak to na něm jednak nebylo poznat (krátká návštěva v krásném odpolední?) - a navíc, všechno to byl pohled zvnějšku, bylo mi do tance, s Markétkou už jsme se naučili smát těm jejím „ranním“ nevolnostem, když to „ráno“ trvalo od sedmi do pěti odpoledne. Je to jako v mlze.

Zajímalo by mě, jestli to zdání pohody a lásky byla tenkrát pravda. Asi bych teď potřeboval promluvit si s Karlem o tom, jaké to je: mít doma největší a jediné štěstí na světě a přitom se zoufale snažit udržet si tempo v práci, pomáhat v domácnosti, neodříznout se od světa, nezbláznit se z toho všeho nového, vidět, jak v tom nejdůležitějším jsem stejně k ničemu (jelikož nemám prsa :-)) - alespoň ne ta pravá).

Jedna věc, která mě fascinuje: ta úžasná směsice štěstí a mrzutosti. Vnímáme oba ten obrovský dar - něhu, krásu, světlo, které miminko vyzařuje. Přitom jsme často bez sebe z toho, že nevíme, jak se správně zachovat - utěšovat? Nechat vyřvat? Splnit první poslední? Zbláznit se z maratónu bez oddechu? Alespoň dosud je pocit štěstí silnější. Strašně moc se vždycky těším z prá-

ce domů, až se na mě obě holky podívají a (třeba) i usmějou. Poprvé v životě jsem si uvědomil zvláštní pocit - za maličkou bych dal doslova ruku do ohně nebo i umřel, protože na mně už vlastně nezáleží, pokud by šlo o její naději. Nikdy bych asi tak daleko v myšlenkách nedošel, kdybych uvažoval o Markétce bez kontextu toho, co jsem prožil v posledních týdnech.

Teď jsem si vzpomněl na jeden Tvůj zoufalý telefonát z doby, kdy bylo Jáchymovi asi 6 týdnů a zrovna ho přepadl růstový spurt - pořád jen jedl a nespál z bolavého břicha a nedal pokoj - a vy oba už jste byli z toho na pokraji šílenství. Tenkrát se mi připomněla historka o tom, jak náš vlastní táta usínal za chůze s námi v náručí, ale jakmile usnul, zase jsme začali řvát. A teď do třetice se k tomu přidalo poznání, že toho vlastně máme hodně moc na splácení: asi musíme vrátit dětem to, co nám dali naši rodiče. (Teď myslím v dobrém slova smyslu a nemyslím finance :-).)

Eliško, jak se máš Ty osobně? Slyšel jsem, že jsi neustala ve studiu, pořád se snažíš zachovat si široký rozhled a nějakou úroveň... Moc to obdivuju. V tuhle chvíli mi připadá jako nadlidský výkon to, že Markétka vydrží prokójit celkem šest hodin za jednu noc a nebuší přitom hlavou o zeď :-). Teda alespoň já o tom nevím, ale možná je to jen tím, že spím jak zabítý dudek, když ho do vody hodíš... Teď jdu zrovna na to.

Měj se moc krásně a pozdravuj kluky!

Tvůj Šimon

PS: teď jsem náhodou narazil na tohle: When wiping a poopy baby, firmly hold her ankles in one hand, her wrists in another, and wipe with your remaining hand. (Jak správně přebalovat: jednou rukou chyťte dítě pevně za kotníky, druhou za zápěstí a zbývající rukou mu utřete zadeček.) ■

PALACH JE NAŠE LEPŠÍ JÁ

Roman Mazur

Bylo mu dvacet let. Provedl to dne 16. ledna 1969. Ve tři hodiny odpoledne přišel do vrchní části Václavského náměstí. Polil se hořavinou, zapálil na sobě oděv a v důsledku toho si přivodil těžké popáleniny. Na následky popálenin tři dny poté zemřel.

Jan Palach chtěl, aby jeho čin sebeupálení byl pochopen a přijat jako radikální signál k odporu proti obsazení Československa armádami států Varšavské smlouvy. Ačkoliv jeho protestní sebevražda otřásla veřejným míněním, tehdejší politický vývoj v Československu hlouběji neovlivnila.

O Palachově činu jsme hovořili s Jakubem S. Trojanem. Ten byl tehdy evangelickým farářem v Liběši. A protože rodina Palachových patřila do tamějšího sboru, byl J. S. Trojan požádán, aby vykonal pohřeb. V jeho činu nachází více, než jen politické gesto. Vnímá ho jako obecnou duchovně-mravní výzvu.

Jak to v těch dnech přesně bylo?

Ze začátku nebylo vůbec jasné, kdo jak se s Janem Palachem rozloučí. Vysokoškoláci, kteří pohřeb připravovali, rozhodli, že to mám být já jako farář sboru, do kterého patřil. Vyšlo se z dvorany Karlovy univerzity, kde u vystavené rakve promluvila řada představitelů UK. Pak se šlo průvodem mezi obrovskými zástupy, lemujícími celou cestu, k Filozofické fakultě. Odtamtud byla rakev s jeho ostatky převezena na Olšany, kde jsem kázal a vedl pohřební obřad..

Podepsalo se podle Vás na osobnosti J. P. to, že pocházel z československé rodiny? Byl z rodiny evangelického živnostníka - cukráře ze Všetat.

Poprvé a zároveň vlastně naposledy jsem Palacha spatřil ve sboru 25. prosince 1968 na vánočních bohoslužbách. Jeho maminku jsem znal z bohoslužeb, navštívil jsem ji i u nich ve Všetatech. Tatínek už nežil, a ani Jana, ani jeho bratra jsem dříve neznal. Toho vánočního

dne se Jan zúčastnil i večere Páně a při vycházení jsme spolu prohodili pár slov. Vyjádřil znepokojení, že se národ příliš poddává novému pookupačnímu režimu. Domníval se, že i církve by měla proti tomu něco dělat.

Jak jste hodnotil jeho čin v první chvíli, když jste se o něm dozvěděl, a jak nyní, s odstupem?

V tom, jak ho hodnotím tehdy a dneska, není rozdíl. Nikdy mě nenapadlo, že by šlo o čin nějakého psychicky narušeného jedince. Jeho čin byl a je pro mě čistý a ojedinělý. Vzrušení, které vyvolal v celé společnosti, bylo naprosto spontánní. Každý, od nejprostších lidí až po nejvyšší státní představitele, cítil, že se stalo něco naprosto mimořádného!

Od začátku byla pro mne Palachova sebeoběť činem, který přesáhl svět politiky. Byla to výzva, jak naložíme se svým životem. Až do nynížka se čas od času zamyslím, zda lze něco podobného – v jiné oblasti, jiným způsobem – vedle tohoto činu postavit.

Studentský život J. P. a jeho vrstevníků byl podobný životu dnešních studentů - přednášky a semináře, ale také posedávání v kavárnách, zábava. Jak se stane, že student udělá tak nezvyklou věc?

Myslím, že byl zcela výjimečnou osobností. Nechal se inspirovat, především z literatury, největšími postavami českých i světových dějin – Husem, Masarykem, ale také Gándhím. Dokázal se zastat spravedlivé věci proti bezpráví. Vycházel při svých životních rozhodováních z toho, že věci je možno změnit. Věděl ovšem, že to chce odvahu, osobní nasazení, rozhodnost překročit dosavadní limity. Svým posledním činem pak překročil všechny dosavadní limity. Politika - v masarykovském pojetí veškerý veřejný život - je jen skromnější částí života duchovního. Palach porozuměl tomu, že jeho život je životem v odpovědnosti za „stav světa“ kolem něho.

Jan byl houževnatým a cílevědomým studentem. Jak se to stane, že jedna skupina takových lidí začne dělat kariéru v komunistické straně, kde ochotně „drží hubu a krok“, a druhá skupina houževnatých vystoupí proti vládnoucí moci, i když je za to čeká hanba a veřejné ponižování?

Jsou taky ještě jiní „houževnatí“ - třetí skupina! Ti se nepřízpůsobí, tvrdě pracují, starají se o své rodiny. Palachova výzva není jen úzce politická, přesahuje tehdejší historickou situaci okupace. Není to čin negativní: čin proti! Má obecnější a hlavně pozitivní dosah! A taky to nebyla výzva: Teď se všichni upalujte! Obětoval se, aby v nás vyburcoval to nejlepší. Část lidí se navzdory tomu přizpůsobila rychle a bez vnitřních problémů. Další se přizpůsobovali se skřípěním zubů. A pak tu byla značná část lidí, kteří si s komunisty nezadali, nezplaněli, poctivě pracovali, studovali, dbali na svou mravní integritu a nezapomínali... Nebyly jen dvě alternativy!

Ale k Vaší otázce: Když se někdo přizpůsobí a posluhuje, tak to na něm zanechá destruktivní stopy. Myšlenkově zjaloví ve svém uvažování i rozhodování. Utrácí a promarňuje svůj život. Ten jediný život ve své pozemskosti se vztahem k věčnému určení!

Cituji z paměť Palachova spolubydlícího: „Já jsem s jeho činem nesouhlasil a nikdy bych jej nenásledoval. Byl jsem toho názoru, že tento krok je neúčinný...“ Co vy na to?

Všichni lidé, občané i političtí představitelé, byli nejprve Palachovým činem překvapeni a zaskočeni. Bylo však zřejmé, že nešlo z jeho strany o čin, za nímž by se skrývaly nečisté motivy. Ale zároveň bylo jasné, že reagovat na Palachův čin přiměřeně by znamenalo skutečnou změnu života, a to je věc velmi náročná. Takovou výzvu těžko přijímáme. Lidé vůči tomu zaujali - aniž to vyslovili - obranný postoj: „My na něco podobného prostě nemáme!“ A tak to mnozí, kromě nekonformních občanů, v sobě zapudili, ale

kdesi v hloubi jejich bytosti pracovalo jejich pošramocené svědomí.

S tím souzní můj pocit, že dalších dvacet let se žilo, jako by Palacha nebylo. Lidé se báli a nechali se diktaturou zatlačit do kouta...

Ano, to nechali. Ale se špatným svědomím! Potvrzení významu Palachovy oběti vidím i v událostech z roku 1989, či vlastně už na jeho počátku. V tzv. „Palachových dnech“ se protestovalo. Duchovně se to zúročilo právě ve způsobu, jak v osmdesátém devátém proběhl převrat. Je to náhoda, že proběhl bez násilí, že nebylo rozbito jediné okno?! Byl jsem na listopadových demonstracích. Někteří tam stáli a plakali. Pláč znamenal očistu. Palach je naše lepší já, přešel nás v protestu, ke kterému jsme neměli dříve sami sílu.

Co přinesla osobní angažovanost na událostech kolem jeho smrti Vám osobně? V životě v komunistické společnosti, ale i duchovně, mravně...

Nejprve duchovní a mravní rovina: Člověk se ve svých zápasech inspiroje různými příklady. Na prvním místě je pro mne samozřejmě Ježíš. Ale pak je tu galerie vyznavačů, jejichž činy připomínají Ježíšovu cestu, např. Hus. Palach svou sebeobětí - ne sebevraždou! - tam patří rovněž. V lepších chvílích života mne takové vzory doprovázejí dodnes.

A co se týče reakce komunistické moci: Nějakou dobu se nedělo nic. Prosovětské stranické vedení mělo starosti samo se sebou: museli nejprve znovuzískat pozice ve stranickém aparátu. Pak jsem dostával čas od času zprávy, že proti mně StB shromažďuje svědectví, že jsem Palacha na jeho sebevraždu připravil. A pak v září 1970 mě předvolali a chtěli obvinít z přípravy a napomáhání k sebevraždě. Že prý jsem mu dodal náboženskou útěchu. Fascinovalo je totiž, že se upálil tak důstojným, klidným způsobem! Po velmi dramatickém výslechu si uvědomili, že je to neschůdná varianta, pro kterou nejsou žádné důkazy... ■

ZA TAJEMSTVÍM MĚSTA S HODINAMI NA ČÁŘE Lenka Juřenová

Kam každý zařadí Špilas, Petrov, kapucíny a Kometu (slavný místní hokejový klub)? Přece k metropoli jižní Moravy. Brno ale přes veškeré možnosti láká i svojí klidnou, přátelskou atmosférou.

Romantika rozjezdů

Tedy, měli jste ten výborný nápad a vydali jste se na pár dní do Brna (gratuluji). To, co jako první po východu z vlakového nádraží uvidíte, je jeden velmi významný dopravní uzel – tramvajový. A to nejen jejich, ale taky rozjezdů, nočních autobusů, které z tohoto místa vyrážejí v noci každou celou hodinu do všech světových stran a částí Brna.

Pozor na odlišné pojmosloví

Jenže vy těžko přijedete akorát na rozjezd, takže co ve dne? Z nádraží se spolu vydáme směrem nahoru (a už teď si zvykněte, že v Brně se směr neoznačuje „doleva“ nebo „doprava“, ale „nahoru“ nebo „dolů“), po Masarykově třídě, která vede na známý „Svobodák“ a dál na ulici Českou (místními

označovanou Čára), kde si Brňáci s oblibou dávají sraz „pod hodinama“.

Klid mezi hrobkami

Ještě jsme ale na Masarykově, za našimi zády je nádraží a vlevo (že jste to vy) je malé náměstíčko, Kapucínské náměstí. Mimo jiné tu stojí klášter kapucínů s hrobkou, kterou navštívíme. V tichém prostředí s několika víceméně rozpadlými těly a rakvami se lze zamyslet nad pomíjivostí zemského života lépe než kde jinde.

Z Kapucínského náměstí půjdeme trochu nahoru, na Zelňák (Zelný trh). Ve všední dny se tudy od rána do pozdního odpoledne line z mnoha stánků vůně čerstvého ovoce a zeleniny, které navíc levněji široko daleko nekoupíte. Kolem Moravského zemského muzea, divadla Husa na provázku a kašny z konce 17. století pokračujeme na Petrov.

Desetikorunová katedrála

Katedrála sv. Petra a Pavla, zkráceně Pet-

rov, je jednou z dominant města viditelnou příchozím už z dálky. Kdo neví, jaká katedrála je vyobrazena na desetikoruně, právě se dozvěděl. Určitě stojí za to podívat se dovnitř, stavitelé nešetřili barvami ani sochami. Na Petrově (jmenuje se tak i ten plácek) sídlí také brněnské biskupství a pod ním jsou Denisovy sady, místo pro romantické procházky ve dne v noci, s výhledem na Brno.

Lepší výhled je ale z parku kolem Špilasu, který je od Petrova vzdálený asi deset minut chůze. Špilberk je hrad s trvalou expozicí, zvonkohrou na nádvoří a s kasematy. Zpod košatých stromů v parku pod ním se můžeme kochat výhledem do daleka. Za každého počasí jsou ze všech stran vidět kopce – Pálava, Chřiby, Českomoravská vrchovina... Ideální místo pro sny, i schůzky. Nezapomenutelné.

Až se budeme hladoví vracet ze Špilasu, projdeme kolem vodotrysků u JAMU a na České si dáme pizzu z okýnka za šestnáct. Protože pizza z okýnka na České je taky pojem. A co dál? Divadla, kina, kavárny, hospůdky. Stačí si vybrat. Všecko je na dosah ruky a nikde není problém cítit se jako doma. Přijďte, na Brno jen tak nezapomenete.

Co stojí v Brně za návštěvu?

Petrov s Denisovými sady (příjemným parčíkem)

Špilberk (hrad, kasematy, velký park)

Středověká krčma na České, kde podávají kormu, pivo s medovinou

Prýgl (přehrada)

funkcionalistická vila Tugendhat

divadla (tři scény Národního divadla: Reduta, Mahenovo a Janáčково divadlo; Husa na provázku, Městské divadlo Brno a další)

spousta příjemných kaváren a hospůdek
Morava je přece krásná země! ■

Informatorium evangelicorum

Z CENTRA

Sjezd (nejen) evangelické mládeže 2009 se pomalíčku začíná připravovat. Ve dnech 25. - 28. září se evangelická omladina s největší pravděpodobností sjede do Kolína a v neděli večer si vyslechne koncert Karla Plíhala. Téma, další koncerty a programy zatím vymyšleny nejsou.

6. - 13. 2. Kurz pro mládež nad 24 let v Křížlicích. Vedení Lukáš Pešout, biblický program Tomáš Matějovský.

13. - 20. 2. Kurz pro starší mládež v Křížlicích. Kurz povedou a budou přednášet Eva Šormová a Pepík Bartošek.

20. - 27. 2. Kurz pro mladší mládež v Křížlicích. Kurz povede Milan Balahura, přednášet bude Marie Medková a Lukáš Maláč.

ZE SENIORÁTŮ

21. 2. Futsalový turnaj o Pohár Oorbitů v Třebelchovicích pod Orebem. Pořádá Královéhradecká mládež.

27.2.-1.3. Jarní akce (nejen) Chrudimského seniorátu v Hradišti. Zváni všichni, kteří mají rádi přírodu, zpívání, cestování nebo se prostě chtějí potkat.

SYN STÍNU

Tereza Koláčková

„Temně ryšavé lišky se tak podivuhodně podobají kamenům, že to je až k neuvěření. Když u nich lehají v zemi, od kamení je nerozeznáte.“ Když čtete knihu o synovi stínu-temněm stvoření, lišce-kocourovi, které se objevuje, mizí a proměňuje před vašimi zraky, probíháte severskou krajinou, jste lovec.

Autor Sjóń, mimochodem také textař nonkonformní zpěvačky Björk, zde vychází z tradic a pověstí Islandu, ale převrací je, proměňuje. Zachovává jejich průzračnost a poetiku, celkové vyznění však pojme podle svého.

Proměny v různých podobách se táhnou touto netradiční báchorkou jako červená nit. Jakoby samozřejmě se tu objevuje liška debatující o elektřině a muž měnící se ve zvíře, stejně jako citáty z Ovidiových proměn na dně rakve. Ale nenechme se zmást, tohle není dadaistická hříčka, ale pečlivě vystavěný román, který si můžete přečíst jednou, nebo se k němu vracet. I víckrát.

V příběhu je lovcem a překvapivě nejzápornější postavou pastor Baldur. Svým chováním a postoji však roli kněze, humanisty a vzdělance zastává bylinkář Fridrik, nedostudovaný mladý muž, kuřák opia a milovník darjeelingu. V rozhodující chvíli se ujme Abby-Hafdis, dívky s Downovým syndromem, kterou by zřejmě bez jeho pomoci stihl stejný osud jako jiné lidi s tímto postižením v 19. stol. na Islandu - nepřežila by.

Kdo koho ale vlastně nakonec zachrání, to je podle mě stěžejní úvaha celého příběhu... Kniha může být podnětem k úvaze nad etickými hodnotami, nebo třeba jen symbolickým vyprávěním v severských kulisách.

Sjóń (vl. jm. Sigurjón B. Sigurdsson): Syn stínu (Skugga-Baldur), Argo 2008, přeložila Helena Březinová

ZLATÁ ŠEDESÁTÁ

Ester Hubená

3. ledna začala Česká televize na ČT2 vysílat monumentální dokumentární projekt Zlatá šedesátá. Během následujícího půl roku v šestadvaceti hodinových dílech se v nich budeme vracet ke stejnému počtu osobností zlaté éry československého filmu. Cyklus bude mít na televizní obrazovce podobu komponovaných večerů, kdy po premiéře každého dílu televize uvede film dané osobnosti.

Mezi portretovanými jsou legendární režiséři jako například Ivan Passer, Věra Chytilová, Jiří Menzel, Miloš Forman nebo Juraj Jakubisko, ale také někteří slavní kameramani, herci či scénáristé. „V dokumentu třeba Jiří Menzel řekne, proč nechtěl obsadit do filmu Brodského a Hrušínského, a při projekci následného filmu si pak diváci mohou zkoušet představovat, jak by film fungoval s těmito herci,“ objasňuje princip projektu producent Čestmír Kopecký. S ním spolupracovali ještě režisér Martin Šulík, kameraman Martin Štrba, střiháč Jiří Brožek a scenárista Jan Lukeš. Ti začali tento dokument natáčet již v roce 2000 a stihli za tu dobu natočit rozhovory se 110 osobnostmi československého filmu 60. let.

V sobotu 31. ledna bude uveden díl věnovaný osobnosti Věry Chytilové. Ta zde velmi upřímně vzpomíná na vlastní začátky i své vrcholné filmy, stejně jako na nejruznější detaily z natáčení, které jsou vzápětí dokumentovány ukázkami. „Nevím, jak jste mě k tomu vyprovokovali, že jsem řekla kdeco,“ řekla sama po premiérové projekci na pražském FAMUfestu, „jsou tam i věci, které jsem za ten rok, co uplynul od natáčení, už sama zapomněla.“ Celý cyklus filmů by měl vyjít i na DVD.

Zdroj: Aktuálně.cz

Zlatá šedesátá, sobota 20:00, ČT 2

VICKY CHRISTINA BARCELONA

Ester Hubená

Vicky
Christina
Barcelona
režie: Woody
Allen
hrají: Rebecca
Hall, Scarlett
Johansson,
Javier Bardem,
Penelope
Cruz
USA /
Španělsko,
2008

Název filmu může napovědět mnohé. Prázdniny dvou krásných Američanek v krásném španělském městě však zkomplikuje krásný muž a jeho krásná a nespoutaná bývalá žena.

„Milostné psaníčko z Barcelony“, jak svůj film nazval sám režisér, je film plný krásy. Ať už se zadíváte na malebné barcelonské uličky, zaposloucháte se do zvuku španělské kytary nebo se necháte oslovit krásou (a samozřejmě i hereckým uměním) herců. Je to také barevná a všezachycující kamera, typická hudba a lehkost romantiky (rozuměj romantika ve snesitelném množství), co vás přinutí zapamatovat si film na delší dobu. A pak, pokud rádi (nebo možná spíše rády) přemýšlíte o lásce, třeba i věčný rozpor lásky nespoutané, spontánní a lásky rozumné a odpovědné, který na vlastní kůži prožije jedna z hlavních hrdinek Vicky (výborně ji vedle zavedených Scarlett Johansson a Penelope Cruz hraje téměř neznámá Rebecca Hall). Ačkoli se nakonec zdá, že vše bylo jen krásným snem a „nic se vlastně nestalo“, budete tušit, že smysl v tom byl: ať to byla krása, umění či láska v jakékoli podobě.

Možná vás tento film po intelektuální či jiné stránce moc nenadchne (skryté motivy byste asi ve filmu hledali marně a ani typický Allenův humor není k máni), ale pokud ho na sebe necháte působit v čistě estetické rovině, může pro vás být opravdovým zážitkem.

STŘÍPKY Z KULTURY

Olcha Richterová

Sestrám Steinovým Měsíček svítí, na obalu se zelená kytka roztahuje a zhiphopované koledy duní. Moc pěkné. To Lichožrouti Pavla Šruta nejsou z pera „zpívajících maminek“, jejich téma ale je dost domácké. Poztrácené ponožky a kdo za to může. Jen v sudý anebo zase jen v lichý týden bude vycházet A2, dílo architektonicky i atmosférou podivuhodné redakce v Americké ulici 2. Marek Šindelka není stár, proto za Strychnin mohl získat Cenu Jiřího Ortena. Letos pokusil prózu – byla to Chyba? Kundera už starší je, proto může být propírána jeho minulost. Probírám se displejem svého mp3 přehrávače, Směšným láskám se v něm dobře daří. Těsně po skončení války utíká matka s osmiletým synem Petrem ze Sověty obsazeného Štětína, zanechá dítě samotné na malém nádraží v Pasewalku a už se nevrátí... Není Polednice a získala Německou knižní cenu za nejlepší knihu roku 2007, na rozdíl od Pančičovy Sestry. A co na ni Jáchym Topol? Jste-li v úpadku a nemoci, dolejte olej do svých Petrolejových lamp. Jsou tu už od roku 1977, nyní snáze dostupné na měňavé placičce. Skrývá nadčasové psychologické drama.

DALAJLAMA NAVŠTÍVIL PRAHU

Tibetský duchovní vůdce dalajlama přiletěl do Prahy, kde krom řady setkání také přednášel v plně vyprodaném Kongresovém centru na téma Porozumění: cesta ke štěstí. Cestu po Evropě s nelibostí kvitovala Čína a požádala kvůli ní o odložení summitu EU - Čína, jenž se měl v té době konat. Čína Dalajlamu obviňuje z podpory separatismu v autonomním Tibetu a z toho, že osočuje tuto mocnost z porušování lidských práv ve svém domovském regionu. Dalajlama přitom žádá pro svou vlast pouze širší autonomii, která Tibetanům umožní svobodně vyznávat vlastní náboženství, kulturu a jazyk.

BUDOU V TVÉ RUCE JEDNÍM CELKEM

Týden modliteb za jednotu křesťanů se letos v České republice stejně jako na celé severní polokouli uskuteční ve dnech 18.-25. ledna 2009. Na přípravě textů pro Týden modliteb se podílela skupina z Koreje, zástupci Papežské rady pro jednotu křesťanů a Komise pro víru a řád Světové rady církví. Pro rozjímání byl vybrán úryvek z knihy proroka Ezechiela (Ez 37,15-28) a ústřední myšlenkou a mottem celého týdne je verš „Budou v tvé ruce jedním celkem“. Úvahy během Týdne modliteb za jednotu křesťanů nám dávají „hlouběji porozumět tomu, že jednotu církve slouží zároveň k obnově celého lidského společenství,“ píše se mimo jiné v materiálu, který lze stáhnout na stránkách www.cirkev.cz. Zde zájemci naleznou jak historické reálie týdne modliteb, řád ekumenické bohoslužby, informace o současném stavu ekumeny v Koreji, tak samozřejmě biblické úvahy a modlitby na jednotlivé dny (např. Křesťané tváří v tvář ekonomické nespravedlnosti a bídě, Křesťané tváří v tvář nemoci a utrpení atd.).

17. LISTOPAD V REPUBLICE A V NÁS

Devatenáct let od sametové revoluce a bez jednoho roku sedmdesát let od protestů po smrti vysokoškolského studenta Jana Opletala si česká veřejnost připomněla řadou akcí. V mnoha městech se konaly výstavy, koncerty a divadelní představení. Například brněňští se mohli zúčastnit vedle dalších akcí i lampionového průvodu či Sametového festivalu, v jehož rámci na prknech divadla Husa na provázku v Kabinetu Havel diskutovali Pavel Kohout, Michal Horáček a Jiří Voráč. V médiích přetřásaná absence vrcholného představitele našeho státu, prezidenta Václava Klause, a předsedy Poslanecké sněmovny Miloslava Vlčka na vzpomínkových akcích je smutným svěděctvím o prioritách některých dnešních vrcholných politiků. Naštěstí ne všech. Mohli bychom se ale zamyslet i nad sebou, zda jsme 17. listopad vzali jen jako den volna navíc, nebo si s úctou a pokorou připomněli těžké zkoušky národa a nenechali tak s pomyslnými věnci u památníků stát jen naše státníky...

LIDSKÁ EMBRYA JSOU PRO PATENTŮ-CHTIVÉ VYNÁLEZCE TABU

Udělování patentů na vynálezy, které zahrnují použití a destrukci lidských kmenových buněk, zakázal Evropský patentový úřad (EPO). Podle úřadu se však toto rozhodnutí netýká otázky patentů na lidské kmenové buňky celkově. Verdikt založil EPO mj. i na Úmluvě o udělování evropských patentů (EPC), jež neumožňuje patentování vynálezů, jejichž využití by bylo v rozporu s veřejným pořádkem nebo morálkou. Mimoto EPC zakazuje patenty s užitím lidských embryí pro průmyslové nebo komerční účely.

S MUSLIMY V BUDAPEŠTI

Olcha Richterová

Jsou zkušenosti, které mnohý z nás nikdy neudělá. Naštěstí. Pak jsou ale i takové, které by měl udělat každý, a dostane se jen na některé. Bohužel. O jednu takovou zkušenost, kterou bych přála zažít všem, se teď pokusím podělit.

Šedm dní, 9. – 16. 11. 2008 jsem strávila v Budapešti, v Evropském centru mládeže, na akci nazvané „Religions in the Media“. Organizovala ji EYCE, Evropská ekumenická rada mládeže, ve spolupráci s Femyso, fórem muslimských studentů. Na začátku jsem se trochu bála, jestli to zvládneme. Jestli nesklozíme po povrchu, a zároveň jestli nás nezmůžou konflikty – přeci jen jsme byli pestrá směska muslimů, židů a křesťanů různých denominací. Měli jsme se dozvědět o tom, jak napsat tiskovou zprávu a zorganizovat tiskovou konferenci, i se naučit jak diskutovat, jak se vzájemně poslouchat. Akce se moc povedla, kdyby ale nic jiného, o její smysluplnosti mě přesvědčila přinejmenším závěrečná ekumenická křesťansko-muslimská modlitba.

Rozdělili jsme ji na dvě části, nejprve křesťanskou, pak muslimskou. Modlitba pro muslimy prý začíná odříkáním první súry Koránu, takže pro ně začátek byl spíš jen takové ztišení, ale byli jsme všichni spolu. Uprostřed svíčky, při kytarě písničky z Taizé, čtení z Bible s portugalským, islandským, německým a českým přízvukem. Po těchto dvaceti minutách na-

sledovalo zhruba patnáct minut v arabštině. Položili koberec do rohu místnosti, proměnili dané místo v posvátné, vhodné k modlitbě, a otočili se k nám zády. Holky samozřejmě vzadu, zčásti ale přijímám argument, že jen málokterý muž by se mohl soustředit, kdyby měl těsně před sebou klekající a ohýbající se ženskou postavu. Opravdu to jsou úkony, při nichž i sebevolnější oděv těsně obepíná, což určitě nepomáhá soustředění k modlitbě. Na druhou stranu ale vždycky předčítal jen muž, a navíc ten nejstarší z naší skupiny muslimů. Jen něco málo v průběhu rituálu přidal ještě jeden, ostatní ale v hierarchickém žebříčku evidentně patřili níž. Přitom ale v řadě stojí těsně vedle sebe, aby si vyjadřovali společenství a podporu. Dotýkají se okrají chodidel a občas třeba i rameny, nestoupají si od sebe, aby si udrželi „osobní prostor“.

Když srolovali kobereček, zvedli jsme se i my, křesťanští bratři a sestry, ze židli a země, a utvořili kruh. Tento společný závěr uvedla Najatte, představitelka Femyso. Drželi jsme se za ruce a každý řekl, co mu přišlo nejdůležitější. Někdo jen to, že to pro něj bylo poprvé, a že děkuje. A třeba Hischam, Belgičan, jehož rodiče přišli z Tuniska, mě překvapil tvrzením, že mu hodně daly osobní hlasité modlitby křesťanů, které byly součástí našich pobožností. Že se z nich dozvěděl o naší víře víc, než za roky na katolické škole.

Samozřejmě jsme kromě této závěrečné a předchozích večerních modliteb taky hodně povídali. Na Korán jsme se vyptávali, na to, proč některé holky mají roušku (hidžáb) a jiné ne, proč jedí jen halal maso, a třeba jak vypadá vzdělávání dětí (křesťanská „nedělní škola“).

O tom ale teď psát nechci. Mám znovu před očima ten kruh. Drželi jsme se za ruce, a nejen mně se chtělo zpívat „We shall overcome“, i když to je tak strašně naivní. PS: Sledujte www.eyce.org a hlase se na akce přes Ekumenickou radu! ■

COM vybírá faráře/ku mládeže ČCE

Celocírkevní odbor mládeže (COM) se zabývá výběrem kandidátky/kandidáta na místo tajemníka-faráře mládeže ČCE na šestileté období nejlépe od září 2009.

Hledáme faráře či studenty vyšších ročníků ETF, kteří by v budoucnu měli zájem o toto místo.

Víte-li o vhodném/m kandidátovi/ce, či byste se sami chtěli o místo ucházet, kontaktujte předsedu COMu do 1. března 2009.

Farář/ka mládeže:

- vede oddělení mládeže ČCE
- ve spolupráci s COMem připravuje a organizačně zajišťuje celocírkevní akce pro mládež (kurzy, semináře, Sjezd mládeže), odpovídá za jejich provedení
- získává přehled o setkáních mládeže v jednotlivých sborech a seniorátech a spolupracuje s jejich zástupci (např. seniorátními odbory mládeže)
- káže, přednáší na setkáních mládeže
- hledá nové možnosti práce s mládeží
- podílí se na vydávání časopisu pro mládež (Bratrstvo) a dalších materiálů pro práci s mládeží
- spolupracuje s církevními i necírkevními institucemi zabývajícími se prací s mládeží
- je členem výboru SEM v ČR, který připravuje akce pro mládež

Kontakt:

Tomáš Groll, předseda COMu

t.ga@centrum.cz

tel. 723 994 240

Více informací naleznete na <http://mladez.evangnet.cz/>

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA EVANGELICKÉ AKADEMIE

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
EVANGELICKÉ AKADEMIE

Adresa školy: Šimáčkova 1, 628 00 Brno

Pro školní rok 2009/2010 připravujeme studium ve dvou oborech:

53-41-M/007 **Zdravotnický asistent** – čtyřleté denní studium ukončené maturitní zkouškou
53-41-H/002 **Ošetřovatel** – tříleté denní studium ukončené závěrečnou zkouškou s výučním listem

Den otevřených dveří: **5. února 2009 od 10:00 do 17:00 hodin**

Tel/fax.: 542 212 979

e-mail: cszs@eabrno.cz

<http://www.eabrno.cz>

BRATRSTVO

roč. 50/2009
číslo 1

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN - 1213-9351